

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda)

11. detsember 2017*

Tolliliit – Ecuadorist pärit banaanide import – Imporditollimaksude tollivormistusjärgne sissenõudmine – Imporditollimaksude vähendamise taotlus – Otsus, mis on tehtud pärast varasema otsuse tühistamist Üldkohtu poolt – Mõistlik aeg

Kohtuasjas T-125/16,

Firma Léon Van Parys NV, asukoht Antwerpen (Belgia), esindajad: advokaadid P. Vlaemminck, B. Van Vooren, R. Verbeke ja J. Auwerx,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: A. Caeiros, B.-R. Killmann ja E. Manhaeve,

kostja,

mille ese on esiteks ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 20. jaanuari 2016. aasta otsus C(2016) 95 final, mille kohaselt on imporditollimaksu järeelarvestuskande tegemine ja tollimaksu vähendamine põhjendatud ühe võlgniku suhtes, kuid teise võlgniku suhtes on see ühel konkreetsel juhul osaliselt põhjendatud ja osaliselt põhjendamata, ning millega muudetakse komisjoni 6. mai 2010. aasta otsust K(2010) 2858 lõplik, ja teiseks nõue tuvastada, et komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3) artiklit 909 toob vastavalt 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsusele Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) hagejale kaasa õiguslikke tagajärgi,

ÜLDKOHUS (neljas koda),

koosseisus: president H. Kanninen, kohtunikud J. Schwarcz (ettekandja) ja C. Iliopoulos,

kohtusekretär: ametnik G. Predonzani,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 4. juulil 2017 toimunud kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtmenetluse keel: hollandi.

otsuse

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 1 Hageja Firma Léon Van Parys NV esitas ajavahemikul 22. juunist 1998 kuni 8. novembrini 1999 oma tolliagendi kaudu Antwerpeni (Belgia) tollibüroole Ecuadorist pärit banaanide kohta 116 impordideklaratsiooni.
- 2 Impordideklaratsioonidele oli lisatud 221 impordilitsentsi, mille oli ilmselt väljastanud Hispaania Kuningriik, kes lubas nõukogu 13. veebruari 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 404/93 banaanituru ühise korralduse kohta (EÜT 1993, L 47, lk 1; ELT eriväljaanne 03/13, lk 388) (muudetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta määrusega (EÜ) nr 3290/94 põllumajandussektoris mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus sõlmitud lepingute rakendamiseks vajalike kohanduste ja üleminekukorralduste kohta (EÜT 1994, L 349, lk 105; ELT eriväljaanne 11/21, lk 432) alusel importida tariifikvootide raames Euroopa Ühendusse banaane, tasudes vähendatud määraga tollimaksu 75 eurot tonni kohta ajavahemikus, mis lõpeb 31. detsembril 1998, ning määruse nr 404/93 ja komisjoni 28. oktoobri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2362/98, millega kehtestatakse banaanide ühendusse importimist käsitleva määruse nr 404/93 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT 1998, L 293, lk 32), alusel 1. jaanuaril 1999 algavaks perioodiks.
- 3 Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) teavitas Belgia tolli 1. veebruari 2000. aasta kirjaga, et banaanide ühendusse importimisel on kasutatud võltsitud Hispaania impordilitsentse, millel on nende dokumentide väljastamiseks pädeva Hispaania ametiasutuse võltsitud templid. Uurimise käigus avastas toll, et 221 impordilitsentsi puhul, mille hageja esitas Antwerpeni tollibüroole ajavahemikul 22. juunist 1998 kuni 8. novembrini 1999, oli tegemist võltsitud Hispaania litsentsidega.
- 4 Belgia aktsiisi- ja tolliamet koostas 5. juulil 2002 protokoll, milles olid märgitud tuvastatud asjaolud, ning saatis selle eelkõige hagejale ja tolliagendile. Sellest protokollist nähtub, et hageja kasutatud 233 impordilitsentsi puhul oli tegemist võltsitud Hispaania litsentsidega, millest 221 esitati Antwerpenis ja 12 Hamburgis (Saksamaa). Mis puudutab ajavahemikku 1. jaanuarist kuni 8. novembrini 1999, siis olid asjaga seotud 107 litsentsi, mille kõik esitas hageja Antwerpeni tollibüroole.
- 5 Belgia aktsiisi- ja tolliamet kohustas 26. juuli 2002. aasta kirjaga hagejat ja tolliagenti maksma ajavahemikul 1. jaanuarist 1998 kuni 8. novembrini 1999 imporditud banaanidelt tollimaksu 7 084 967,71 eurot, mis vastas määruse nr 404/93 artikli 18 lõike 2 kohaselt tollimaksule 850 eurot tonni kohta.
- 6 Belgia aktsiisi- ja tolliamet koostas 28. novembril 2003 täiendava protokoll, milles tõi eelkõige välja õigusabitaotluste saatmise Portugalile, Hispaaniale ja Itaaliale seoses võltsitud Hispaania impordilitsentsidega.
- 7 Pärast seda, kui hageja ja tolliagent olid vaidlustanud neile määratud tollimaksu tollivormistusjärgse sissenõudmise, leidis Belgia aktsiisi- ja tolliamet, et tollimaksu tollivormistusjärgselt sissenõudmata jätmise ja tollimaksu vähendamise taotlus tuleks rahuldada, ning saatis 14. detsembri 2007. aasta kirjaga Euroopa Ühenduste Komisjonile toimiku, et viimane teeks otsuse vastavalt komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3; muudetud), artiklitele 871 ja 905.
- 8 Belgia aktsiisi- ja tolliamet oli oma 14. detsembri 2007. aasta kirjas arvamusel, et antud juhul ei saa kohaldada nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307; edaspidi „tolliseadustik“), artikli 220 lõike 2 punkti b sätteid, kuna ei ole piisavalt tõendeid, et liikmesriikide

ametiasutused või komisjon oleks teinud vea. Teisalt leidis ta, et tollimaksu tuleb tolliseadustiku artikli 239 alusel vähendada, kuna tegemist on erandjuhtumiga selle artikli tähenduses ning hageja ega tolliagendi puhul ei ole tegu ilmse hooletusega.

- 9 Komisjon saatis täiendava info saamiseks 5. mail 2008, 18. novembril ja 26. novembril 2008, 15. jaanuaril 2009 ja 4. märtsil 2010 teabenõuded Belgia aktsiisi- ja tolliametile, kes andis kõikidele teabenõuetele vastused.
- 10 Komisjon teavitas 8. jaanuari 2010. aasta kirjaga määruse nr 2454/93 artikli 906a alusel Belgia maksu- ja tolliametit ja hagejat sellest, et ta kavatses tollimaksude vähendamise taotluse suhtes teha ebasoodsa otsuse. 8. veebruaril 2010. aasta kirjaga esitas hageja oma märkused.
- 11 Hageja juhtumit analüüsis 12. aprillil 2010 toimunud nõupidamisel määruse nr 2454/93 artiklite 873 ja 907 kohaselt kõikide liikmesriikide esindajatest koosnev ekspertrühm.
- 12 Komisjon lubas 6. mai 2010. aasta otsuses K(2010) 2858 lõplik teha imporditollimaksude järeelarvestuskande (artikli 1 lõige 1) ja vähendada võlgniku, s.o tolliagendi poolt tasumisele kuuluvat tollimaksu (artikli 1 lõige 2), kuid mitte teise võlgniku, s.o hageja tollimaksu ühel konkreetset juhul (artikli 1 lõige 3) (edaspidi „esimene otsus“).
- 13 11. augustil 2010 Üldkohtu kantseleisse esitatud hagiavaldusega esitas hageja esimese otsuse peale tühistamishagi.
- 14 Üldkohus tühistas 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsusega Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) esimese otsuse artikli 1 lõike 3, millega komisjon andis hinnangu, et hageja puhul ei olnud tollimaksu vähendamine tolliseadustiku artikli 239 alusel õigustatud.
- 15 16. septembri 2013. aasta esimese kirjaga teavitas komisjon Belgia aktsiisi- ja tolliametit sellest, et esimese otsuse osalisest tühistamisest tulenevalt on tal vaja saada täiendavat teavet uue otsuse vastuvõtmiseks ja palus Belgia aktsiisi- ja tolliametilt teatavat teavet hageja teostatud impordi kohta, mis oli tollimaksu vähendamise taotluse aluseks. Samuti palus komisjon Belgia aktsiisi- ja tolliametilt edastada teabenõude vastus hagejale ja paluda temalt kirjalikku avaldust, millest nähtuks, et hageja on selle vastuse teadmiseks võtnud, et ta märgiks ära sellega nõustumise ja et tal ei ole midagi lisada või et tal on märkusi või täiendavat teavet esitamiseks. Lõpuks tegi komisjon teatavaks, et määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud üheksakuulist tähtaega tollimaksu vähendamise taotluse menetlemiseks pikendati 22. augustist 2013 kuni täiendava teabe saamise kuupäevani vältava ajavahemiku võrra.
- 16 16. septembri 2013. aasta teise kirjaga teavitas komisjon hagejat, et esimese otsuse osalisest tühistamisest tulenevalt peab ta vajalikuks saada täiendavat teavet uue otsuse vastuvõtmiseks ja et üheksakuulist tähtaega tollimaksu vähendamise taotluse menetlemiseks pikendati 22. augustist 2013 kuni täiendava teabe saamise kuupäevani vältava ajavahemiku võrra.
- 17 Hageja esitatud tühistamishagi 16. septembri 2013. aasta kahe kirja peale jäeti ilmse vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata 24. juuni 2014. aasta kohtumäärusega Léon Van Parys vs. komisjon (T-603/13, ei avaldata, EU:T:2014:610).
- 18 14. jaanuari 2014. aasta kirjaga teavitas Belgia aktsiisi- ja tolliamet komisjoni, et ta peab tema teabenõuet kummaliseks, sest oli teada, et kõik vaidlusalused sertifikaadid olid võltsitud ja seega ei ole võimalik sellele nõudele vastata.
- 19 24. jaanuari 2014. aasta kirjaga kinnitas komisjon hagejale Belgia aktsiisi- ja tolliameti 14. jaanuari 2014. aasta kirja kättesaamist ja teatas hagejale, et sellelt ametilt teabenõudele vastuse saamata jäämise tõttu jääb menetlus vastavalt määruse nr 2454/93 artiklile 907 peatatuks.

- 20 Hageja esitatud tühistamishagi 24. jaanuari 2014. aasta kirja peale jäeti ilmse vastuvõetamatuse tõttu rahuldamata 26. novembri 2014. aasta kohtumäärusega Léon Van Parys vs. komisjon (T-171/14, ei avaldata, EU:T:2014:1025).
- 21 17. juuni 2014. aasta kirjaga palus komisjon Belgia aktsiisi- ja tolliametilt uuesti, et see esitaks 16. septembri 2013. aasta kirjas nõutud teabe. Komisjon lisas 17. juuni 2014. aasta kirjale oma arvutused tabeli vormis.
- 22 10. detsembril 2014 koostas Belgia aktsiisi- ja tolliamet komisjoni 16. septembri 2013. aasta kirja vastuskirja kavandi, mis sisaldas arvutust, mille see amet kavatses komisjonile saata ja milles paluti hagejat esitada oma märkused.
- 23 16. veebruari 2015. aasta komisjonile adresseeritud kirjas sõnastas Belgia aktsiisi- ja tolliamet oma märkused komisjoni poolt temale saadetud tabeli kohta ja muu hulgas korrigeeris koguseid nimetatud tabeli 18., 60., 67. ja 99. reas.
- 24 16. juuli 2015. aasta kirjas teavitas komisjon hagejat oma kavatsusest võtta vastu eitav otsus hageja tollimaksu vähendamise taotluse kohta.
- 25 Hageja esitas 10. augustil 2015 komisjoni 16. juuli 2015. aasta kirja kohta oma märkused.
- 26 20. jaanuari 2016. aasta otsusega C(2016) 95 final lubas komisjon teha imporditollimaksu järeларvestuskande (artikli 1 lõige 1), vähendada tolliagendi poolt tasumisele kuuluvat tollimaksu (artikli 1 lõige 2) ja vähendada hageja poolt tasumisele kuuluvat seniste ettevõtjate sertifikaatidele vastavat tollimaksu summas 632 241,28 eurot (artikli 1 lõige 3), kuid keeldus hageja poolt tasumisele kuuluva uute ettevõtjate sertifikaatidele vastava tollimaksu vähendamisest summas 2 996 007,20 eurot (artikli 1 lõige 4) (edaspidi „vaidlustatud otsus“).
- 27 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 18–23 meenutas komisjon muu hulgas, et esimeses otsuses lubas ta teha imporditollimaksu järeларvestuskande (esimese otsuse artikli 1 lõige 1) ja vähendada võlgniku, s.o tolliagendi poolt tasumisele kuuluvat tollimaksu (esimese otsuse artikli 1 lõige 2), kuid mitte teise võlgniku, s.o hageja tollimaksu ühel konkreetsel juhul (esimese otsuse artikli 1 lõige 3).
- 28 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 20 täpsustas komisjon, et ta tugines esimeses otsuses oma hinnangus tolliseadustiku artikli 220 lõike 2 punktile b ja järeldas, et tegemist ei saanud olla Hispaania asutuste veaga, sest nad ei osalenud asjaomaste sertifikaatide väljastamises. Lisaks märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 23, et esimeses otsuses analüüsis ta, kas tolliseadustiku artikli 239 tingimused on täidetud ning jõudis järeldusele, et tegemist ei olnud tolliagendi poolt pettuse ega hooletusega ning seega võis tema puhul kohaldada arvestuskande tegemata jätmist või imporditollimaksude vähendamisest. Esimeses otsuses leidis komisjon samuti, et hageja ei ole üles näidanud hoolsust, ja järeldas sellest, et hageja puhul ei saanud kohaldada imporditollimaksu sissenõudmata jätmist ega selle vähendamist.
- 29 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 25–32 tuletas komisjon meelde, et kuna Üldkohus oli tühistanud esimese otsuse artikli 1 lõike 3, pidi komisjon vastavalt ETLT artiklile 266 vastu võtma uue otsuse mõistliku aja jooksul, mis on käesoleval juhul ainus kohaldatav tähtaeg.
- 30 Mis puutub uue otsuse vastuvõtmisse, siis märkis komisjon esiteks vaidlustatud otsuse põhjenduses 33, et kõigi liikmesriikide esindajatest koosnev tööriühm kohtus 21. septembril 2015 tolliseadustiku komitee raames selle toimiku analüüsimiseks. Teiseks märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 37, et ta analüüsib üksnes seda, kas tolliseadustiku artiklis 239 sätestatud pettuse ja hooletuse puudumise nõue on täidetud.

- 31 Lisaks märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 39, et Üldkohtu 19. märtsi 2013. aasta otsuses Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) on kohus juhtinud tähelepanu seigale, et enda kaitseks väitis komisjon, et impordilitsentside kasutusõiguse saamiseks hageja kasutatud meetod on „õigusvastane“, kuna on vastuolus määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 teise lõiguga, mis ei luba impordilitsentsist tulenevate õiguste edasiandmist uuelte ettevõtjalt senisele ettevõtjale. Üldkohus on lisanud, et siinjuures tuleb tõdeda, et esimene otsus, niivõrd kui see ei anna õigust imporditollimaksu vähendada, ei põhine impordilitsentside kasutusõiguse ostmise meetodi õigusvastasusel, vaid hageja ilmsel hooletusel. Üldkohus on sellest järeldanud, et seetõttu ei saa komisjoni argument antud asjas mõjutada imporditollimaksu vähendamise keeldumise põhjendatust. Komisjon tegi sellest vaidlustatud otsuse samas põhjenduses järelduse, et uue otsuse raames peab ta analüüsima, kas meetod, millest lähtus hageja impordisertifikaatide kasutamisel, oli õiguspärane, võttes arvesse asjaolu, et määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 teine lõik keelab impordisertifikaatidest tulenevate õiguste üleandmise uuelte ettevõtjalt senisele ettevõtjale. Komisjon lisis, et ta peab ka uuesti üle vaatama põhjendused, mis võimaldavad tuvastada, kas tegemist oli pettuse või hoolsuse puudumisega.
- 32 Komisjon leiab vaidlustatud otsuse põhjendustes 49 ja 50, et kuigi toimiku materjalist ei piisa hoolsuse puudumise tuvastamiseks seoses hageja omandatud seniste ettevõtjate sertifikaatidega, siis uute ettevõtjate sertifikaatide puhul oleks sertifikaatide lihtne uurimine võimaldanud hagejal jõuda järeldusele, et ta ei saa kasutada nendest sertifikaatidest tulenevaid õigusi, sest selline kasutamine oleks vastuolus määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 teise lõiguga.
- 33 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 60 otsustas komisjon seetõttu esiteks, et uute ettevõtjate õigusi kasutades ei pidanud hageja, kes oli senine ettevõtja, kinni määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 teises lõigus kehtestatud keelust, ja teiseks, et tolliseadustiku artikli 239 alusel ei ole põhjendatud tollimaksu vähendamine 2 996 007,20 euro võrra seoses uute ettevõtjate sertifikaatidega, mida hageja kasutas 1. jaanuarist kuni 8. novembrini 1999 vältava ajavahemiku jaoks.
- 34 Lõpuks täpsustab komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 62, et esimese otsuse artikli 1 lõigete 1 ja 2 sätted peavad jääma muutmata, sest 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuses Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) neid ei vaidlustatud ega tühistatud.

Menetlus ja poolte nõuded

- 35 Üldkohtu kantseleisse 23. märtsil 2016 saabunud avaldusega esitas hageja käesoleva hagi.
- 36 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada vaidlustatud otsus;
 - otsustada, et määruse nr 2454/93 artiklit 909 kohaldatakse tema suhtes täielikult pärast 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsust Firma Van Parys vs. komisjon, (T-324/10, EU:T:2013:136), millest tuleneb, et tal on õigus tollivõla ja ka selle võlaga otseselt seotud intresside või tasude vähendamisele täies ulatuses;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 37 Komisjon palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

- 38 Hageja põhjendab hagi viie väitega. Esimese ja teise väite kohaselt on rikutud määruse nr 2454/93 artikleid 907 ja 909 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 41. Teise võimalusena esitatud kolmanda väite kohaselt on rikutud hea halduse põhimõtet. Järgmise võimalusena esitatud neljanda väite kohaselt on tegemist võimu kuritarvitamisega ja viimase võimalusena esitatud viienda väite kohaselt on tõlgendatud valesti banaanituru korraldust reguleerivat õigusraamistikku ja rikutud võrdsuse põhimõtet.

Vastuvõetavus

Esimene nõue tühistada vaidlustatud otsus

- 39 Komisjon väidab vastuvõetamatuse väidet tõstatamata, et hagi ei ole vastuvõetav vaidlustatud otsuse artikli 1 lõikesse 4 puutuv asos. Komisjoni arvates on hagi vastuvõetamatu esiteks vaidlustatud otsuse artikli 1 lõigetes 1 ja 2 puutuv asos, sest need kaks sätet üksnes kinnitavad esimese otsuse artikli 1 lõikeid 1 ja 2. Selles osas märgib ta, et need kaks sätet on samased, ei sisalda uusi elemente ja neile ei eelnenud hageja olukorra uut analüüsi. Teiseks märgib komisjon, et vaidlustatud otsuse artikli 1 lõige 3, mis muudab esimese otsuse artikli 1 lõiget 3 hageja kasuks, ei tekitanud hagejale kahju ega ole seega vaidlustatav.
- 40 Hageja väidab vastu, et hagi on suunatud nimelt kogu vaidlustatud otsuse vastu, sest see otsus on õigusvastane, kuna on võetud vastu määruse nr 2454/93 artiklite 907 ja 909 koosmõjuga sätete alusel ja et tähtaeg selliste otsuste vastuvõtmiseks oli selle otsuse vastuvõtmise ajaks juba möödunud.
- 41 Tuleb märkida, et füüsilise või juriidilise isiku tühistamishagi vastuvõetavuse tingimuseks on, et isik põhjendab oma huvi vaidlustatud akti tühistamiseks. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt käsitatakse aktidena, mille peale võib esitada tühistamishagi, ainult akte, mis tekitavad siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis võivad hageja huve riivata, muutes selgelt tema õiguslikku olukorda. Et teha selgeks, kas akt või otsus toob kaasa õiguslikke tagajärgi, tuleb keskenduda selle sisule (vt selle kohta kohtuotsus, 22.3.2000, Coca-Cola vs. komisjon, T-125/97 ja T-127/97, EU:T:2000:84, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 42 Käesoleval juhul ei ole hageja tõendanud, kuidas vaidlustatud otsuse artikli 1 lõiked 1–3 muudavad tema olukorra ebasoodsamaks. Lõiked 1 ja 2, mis asjaomaste õigustega seoses kordavad esimese otsuse regulatiivosa artikli 1 lõikeid 1 ja 2, ilma et selle kohta oleks tehtud uut analüüsi, ei muuda hageja varasemat olukorda ja lõige 3 muudab tema olukorra soodsamaks, kuna sellega vähendati tema tollimaksu seniste ettevõtjate sertifikaatidele vastava 632 241,28 euro võrra. Seega ei nähtu, et hagejal oleks huvi esitada hagi nende sätete peale, ja niisiis on nende sätete vastu suunatud hagi vastuvõetamatu.
- 43 Seevastu on vastuvõetav tühistamishagi vaidlustatud otsuse artikli 1 lõike 4 peale, millega keeldutakse pärast uut analüüsi hageja osas tollimaksu vähendamast ja muudetakse tema olukord ebasoodsamaks.

Teine nõue, et Üldkohus tuvastaks, et 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) tulemusel on määruse nr 2454/93 artikkel 909 hageja suhtes täielikult kohaldatav

- 44 Tuleb tõdeda, et Euroopa Liidu kohtumenetluses ei tunta õiguskaitsevahendit, mis võimaldaks kohtunikul esitada seisukoha üldist laadi või põhimõttelise avalduse kujul (kohtuotsus, 15.12.2005, Infront WM vs. komisjon, T-33/01, EU:T:2005:461, punkt 171; kohtumäärused, 3.9.2008, Cofra vs. komisjon, T-477/07, ei avaldata, EU:T:2008:307, punkt 21 ja 24.5.2011, Nuova Agricast vs. komisjon, T-373/08, ei avaldata, EU:T:2011:237, punkt 46).
- 45 Seega tuleb see nõue tagasi lükata.

Sisulised küsimused

- 46 Tuleb märkida, et hagi esimese nelja väite toetuseks esitatud argumentatsiooniga vaidlustab hageja sisuliselt viisi, kuidas komisjon täitis 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsust Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136). Esiteks arvab hageja, et mingit uut otsust ei olnud vaja. Teiseks leiab hageja, et isegi kui oletada, et sellise otsuse võis vastu võtta, oleks see pidanud toimuma tähtaja jooksul, mis ei ületa määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud esialgset üheksakuulist õigustlõpetavat tähtaega. Kolmandaks leiab hageja, et isegi kui oletada, et komisjoni käsutuses oli mõistlik ajavahemik 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) täitmiseks, ei võinud see mingil juhul olla pikem, kui määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud uus üheksakuuline õigustlõpetav tähtaeg. Neljandaks ja viimaseks väidab hageja, et esimese otsuse osaline tühistamine ei anna komisjonile uut ja täielikku otsustuspädevust uue uurimise läbiviimiseks ja uue otsuse vastuvõtmiseks, mis põhineb pealegi põhjendustel, mida Üldkohus on analüüsinud.
- 47 Komisjon vaidlustab hagi nelja esimese väite põhjendatuse.
- 48 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb institutsioonil oma tegevuse tühistava kohtuotsusega kooskõlla viimiseks ja selle täies ulatuses täitmiseks juhendada lisaks kohtuotsuse resolutsioonile ka selle põhjendustest, millest lähtudes otsus tehti, sest need on möödapääsmatud resolutsiooni täpse tähenduse mõistmiseks. Just põhjendused näitavad esiteks ära selle, milline konkreetne säte tunnistati õigusvastaseks, ja teiseks toovad esile resolutsioonis tuvastatud õigusnormi rikkumise täpsed põhjused, mida asjaomane institutsioon peab arvestama tühistatud akti asendamisel (kohtuotsused, 26.4.1988, Asteris jt vs. komisjon, 97/86, 99/86, 193/86 ja 215/86, EU:C:1988:199, punkt 27, ja 6.3.2003, Interporc vs. komisjon, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punkt 29).
- 49 Kuid ELTL artikkel 266 kohustab tühistatud akti vastu võtnud institutsiooni vaid ulatuses, mis on vajalik selleks, et tagada tühistamisotsuse täitmine. Selles mõttes kohustab see säte asjaomast institutsiooni vältima seda, et tühistatud akti asendavad aktid sisaldaksid samasuguseid puudusi kui need, mis on tuvastatud selles kohtuotsuses (kohtuotsus, 6.3.2003, Interporc vs. komisjon, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punkt 30). Institutsioonidel on lai kaalutlusruum otsustamiseks, milliseid meetmeid rakendada, et teha tühistavast või kehtetuks tunnistavast kohtuotsusest järeldused, kusjuures need meetmed peavad olema kooskõlas asjaomase kohtuotsuse resolutsiooni ja põhjendustega, mis kujutavad endast selle kohtuotsuse alust (kohtuotsus, 28.1.2016, CM Eurologistik ja GLS, C-283/14 ja C-284/14, EU:C:2016:57, punkt 76).
- 50 Lisaks on oluline meeles pidada, et liidu akti tühistamine ei mõjuta tingimata selle ettevalmistavaid akte (kohtuotsus, 15.10.2002, Limburgse Vinyl Maatschappij jt vs. komisjon, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, EU:C:2002:582, punkt 73).

- 51 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et institutsiooni kohustus täita liidu kohtu tehtud tühistamisotsus tuleneb ELTL artiklist 266. Euroopa Kohus on tunnistanud, et see täitmine eeldab teatava hulga haldusmeetmete vastuvõtmist ja tavaliselt ei saa täitmine toimuda kohe ja et institutsiooni käsutuses on mõistlik aeg tema otsuse tühistanud kohtuotsuse täitmiseks (kohtuotsus, 19.3.1997, Oliveira vs. komisjon, T-73/95, EU:T:1997:39, punkt 41; vt selle kohta ka kohtuotsus, 12.1.1984, Turner vs. komisjon, 266/82, EU:C:1984:3, punktid 5 ja 6). Haldusmenetluse kestuse mõistlikkust tuleb hinnata konkreetse juhtumi asjaolude põhjal, arvestades eelkõige konteksti, erinevaid läbitud menetlustappe, asja keerukust ning selle olulisust erinevate huvitatud isikute jaoks (kohtuotsus, 15.7.2004, Hispaania vs. komisjon, C-501/00, punkt 53). Lisaks tuleb küsimust, kas aeg, mille jooksul tühistav kohtuotsus täideti, on mõistlik, samuti hinnata iga juhtumi puhul eraldi. Selle ajavahemiku mõistlikkus sõltub võetavate meetmete laadist ning iga juhtumiga seotud võimalikest asjaoludest. Seepärast peab võtma arvesse erinevaid etappe, millest otsustusmenetlus koosneb (kohtuotsus, 19.3.1997, Oliveira vs. komisjon, T-73/95, EU:T:1997:39, punkt 45).
- 52 Lõpuks tuleb rõhutada, et asjaomased institutsioonid võivad – välja arvatud juhul, kui tuvastatud rikkumine toob endaga kaasa kogu menetluse tühisuse – eelmist tühistatud või kehtetuks tunnistatud õigusakti asendava uue akti vastuvõtmiseks taasavada menetluse selles etapis, milles rikkumine toimus (vt selle kohta kohtuotsus, 29.11.2007, Itaalia vs. komisjon, C-417/06 P, EU:C:2007:733, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 53 Just neid kaalutlusi silmas pidades tuleb esimest nelja väidet analüüsides alustada esimese, teise ja neljanda väite argumentatsioonist, mida tuleb käsitleda koos.
- Esimene, teine ja neljas väide, mille kohaselt on rikutud määruse nr 2454/93 artikleid 907 ja 909 ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 41 ning mille kohaselt on tegemist võimu kuritarvitamisega.*
- 54 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et vaadeldava hagiga vaidlustab hageja komisjoni poolt imporditollimaksu vähendamise taotluse kohta tehtud selle esimese otsuse asendamiseks, mis tühistati osaliselt 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsusega Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136), vastu võetud otsuse, põhjendades vaidlustamist sellega, et tõendid, millele komisjon tugines, ei tõendanud hageja hoolsuse puudumist.
- 55 Seetõttu oli komisjon kohustatud toimiku materjalid üle vaatama ja võtma tollimaksu vähendamise taotluse alusel vastu uue otsuse tuvastatud rikkumise heastamiseks (vt analoogia alusel kohtuotsus, 19.3.1997, Oliveira vs. komisjon, T-73/95, EU:T:1997:39, punkt 32).
- 56 Sealjuures peab ta võtma arvesse kõiki otsuse tegemise hetkel teada olevaid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid. Komisjoni kohustus uus otsus nõutava hoolsusega ette valmistada ja võtta uus otsus vastu lähtudes kõigist andmetest, millel võib olla mõju tulemusele, tuleneb nimelt hea halduse põhimõttest, seaduslikkuse põhimõttest ja võrdse kohtlemise põhimõttest. Vastupidi hageja väidetule ei saa selles olukorras komisjonile ette heita, et tema hinnangul oli kohane taasavada uurimine ja toimikut täiendada (vt analoogia alusel kohtuotsus, 19.3.1997, Oliveira vs. komisjon, T-73/95, EU:T:1997:39, punkt 32).
- 57 Lisaks tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt sisuliselt – eeldades, et komisjonil oli õigus uus otsus vastu võtta – oleks see otsus pidanud piirduma 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) täitmiseks vajalike meetmetega ega oleks mingil juhul võinud olla põhjendatud määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 eiramisega, mida oli vaidluses juba käsitletud.
- 58 Sellega seoses tuleb nentida, et see põhjendus ei ole esimese otsuse põhjenduste seas esitatud ja seega ei kontrollinud Üldkohus seda kohtuasjas, milles tehti 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136). Kuigi eelmainitud kohtuasjas osutas komisjon oma

vastuses hagiavaldusele määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 rikkumisele, nentis Üldkohus tolle kohtuotsuse punktides 90–91, et esimene otsus ei põhinenud sellel küsimusel ja seega ei saanud komisjoni argument mõjutada imporditollimaksu vähendamise keeldumise põhjendatust. Seega, kuigi Üldkohus mainis määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 rikkumise küsimust 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) punktis 90, ei ole seda sisuliselt käsitletud.

- 59 Teiseks tuleb seoses argumendiga, mille kohaselt oleks komisjon sisuliselt võinud või igal juhul pidanud tõstatama määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 rikkumisega seotud põhjenduse, kuna see põhjendus oli juba esimese otsuse vastuvõtmise ajal teada, asuda seisukohale, et hageja ilmse hooletusega seotud põhjendus, mille komisjon esimeses otsuses esile toob, oli iseenesest piisav imporditollimaksu vähendamise keeldumise põhjendamiseks. Nimelt võib komisjon vabalt tugineda põhjendusele, mida ta peab kõige asjakohasemaks, ilma et selle põhjenduse valikul tehtud ilmne viga takistaks teda hiljem tugineda põhjendusele, millele ta oleks võinud esimeses otsuses tugineda (vt analoogia alusel kohtuotsus, 14.9.2016, National Iranian Tanker Company vs. nõukogu, T-207/15, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2016:471, punkt 54).
- 60 Ilma et see piiraks vaidlustatud otsuses esile toodud põhjenduse ehk viiendas väites käsitletud määruse nr 2362/98 artikli 21 lõike 2 rikkumise põhjendatuse kontrollimist, tuleb järeldada, et komisjonil oli õigus tugineda selle sätte rikkumisel rajanevale põhjendusele, et keelduda vaidlustatud otsuses imporditollimaksu vähendamise keeldumise põhjendatusest. Pealegi tuleb rõhutada, et asjaolu, et esimese otsuse raames seda põhjendust ei tõstatatud, ei takistanud komisjoni tõstatamast seda vaidlustatud otsuses, kuna väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib tühistatud akti koostaja tugineda oma uues otsuses muudele põhjendustele kui need, mille ta võttis aluseks oma esimesele otsusele (vt selle kohta kohtuotsus, 5.9.2014, Éditions Odile Jacob vs. komisjon, T-471/11, EU:T:2014:739, punkt 125 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 61 Mis puutub etteheitesse, milles hageja kritiseerib komisjoni järeldust, et 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) põhjendavas osas esimese otsuse õigusvastasuse tuvastamine lubab tal selle õigusvastasuse heastada otsuses, millega esimene otsus mõistliku aja jooksul asendatakse, siis see etteheide tuleb tagasi lükata. Tuleb tõdeda, et selline tähtaeg on täielikult kooskõlas eespool punktis 51 viidatud väljakujunenud kohtupraktikaga.
- 62 Samuti tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt pärast esimese otsuse osalist tühistamist *ex tunc* oli komisjonil sisuliselt ainult viis päeva uue otsuse vastuvõtmiseks hageja tollimaksu vähendamise taotluse kohta, et järgida määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud üheksakuulist õigustlõpetavat tähtaega. Nagu komisjon õigustatult märgib, ei ole selles sättes ette nähtud üheksakuuline tähtaeg kohaldatav ELTL artikli 266 alusel taasavatud menetluse korral.
- 63 Nagu on märgitud ka eespool punktis 52, peavad asjaomased institutsioonid siis, kui tegemist on uurimise käigus aset leidnud õigusnormide rikkumisega, saama nimelt avada uurimise samas etapis, kus rikkumine toimus, või algatada uue menetluse juhul, kui tuvastatud rikkumine tõi kaasa kogu menetluse tühisuse. Määruse nr 2454/93 artiklist 907 tuleneb tõepoolest, et otsus, millega määratakse kindlaks, kas konkreetne uuritav olukord võib või ei või olla aluseks tagasimaksmisele või vähendamisele, peab olema tehtud üheksakuulise tähtaja jooksul. Siiski tuleb tõdeda, et nimetatud artikkel 907 käsitleb ainult algset menetlust ja mitte pärast tühistavat kohtuotsust taasavatud menetlusi. Siit tuleneb, et käesoleval juhul käsitletavale menetlusele, mis on taasavatud menetlus, ei kohaldata esialgsele menetlusele ette nähtud üheksakuulist tähtaega (vt analoogia alusel kohtuotsus, 28.1.2016, CM Eurologistik ja GLS, C-283/14 ja C-284/14, EU:C:2016:57, punktid 57–61). Seega tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt komisjon eitas 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) *ex tunc* mõju, leides, et tal on kasutada mõistlik aeg tolles kohtuotsuses tuvastatud õigusvastasuse heastamiseks ja mitte viiepäevane tähtaeg, et jääda määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud esialgse üheksakuulise tähtaja piiresse.

- 64 Mis lõpuks puutub argumenti, mille kohaselt komisjoni korduvad nõuded Belgia asutustele olid sisuliselt täiesti liigsed ja teenisid üksnes määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud tähtaja kulgemise õigustamatu peatamise eesmärki, siis see argument tuleb tagasi lükata. Ei saa kindlalt väita, et komisjon saatis Belgia ametiasutustele nõuded ainsa eesmärgiga nimetatud tähtaja kulgemine peatada, kuna see tähtaeg ei olnud nii või teisiti kohaldatav.
- 65 Arvestades kõiki eespool toodud kaalutlusi tuleb esimene, teine ja neljas väide tagasi lükata.

Kolmas väide, mille kohaselt on rikutud hea halduse põhimõtet

- 66 Selle väitega heidab hageja komisjonile sisuliselt ette, et viimane asus vaidlustatud otsuse põhjenduses 32 seisukohale, et ELTL artiklis 266 ette nähtud mõistlik aeg võib olla määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud üheksakuulisest tähtajast piiramatult pikem ja et lisaks ei ole ka sama määruse artiklis 909 ette nähtud selle tähtaja möödumise kasulik mõju ise enam kohaldatav. Hageja leiab, et isegi kui eeldada, et komisjonil oli mõistlik aeg 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) täitmiseks, ei võinud see ajavahemik mingil juhul olla pikem määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud uuest üheksakuulisest õigustlõpetavast tähtajast. Hageja leiab seega, et kuigi komisjonil oli 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsusega Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) arvestava uue otsuse vastuvõtmiseks kasutada uus üheksakuuline tähtaeg, möödus see tähtaeg komisjoni teabenõuetest tulenevaid erinevaid peatamisi arvesse võttes 11. juunil 2015.
- 67 Lisaks heidab hageja komisjonile ette õiguskindluse põhimõtte rikkumist, kuna komisjon viitas algul ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmisele eelnenud otsustusmenetluses pidevalt määruse nr 2454/93 artiklis 907 koosmõjus sama määruse artikliga 909 ette nähtud tähtaja kohaldamisele, kuid pärast selle uue tähtaja möödumist – mida väidetavalt ei eksisteeri ja mida on pikendatud õigusvastaselt – kinnitas, et ainus kohaldatav tähtaeg oli ELTL artiklist 266 tulenev mõistlik tähtaeg.
- 68 Komisjon vaidlustab selle väite põhjendatuse.
- 69 Ta väidab esiteks, et selle tähtaja arvutamiseks, mis tal pärast 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsust Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) oli uue otsuse vastuvõtmiseks, ei ole vaja viidata määruse nr 2454/93 artiklile 907, sest ei see säte ega määruse nr 2454/93 artikkel 909 ole kohaldatavad ELTL artikli 266 alusel toimivas menetluses. Teiseks kinnitab ta, et ei saa välistada, et mõistlik aeg võib olla pikem, kui määruse nr 2454/93 artiklites 907 ja 909 ette nähtud tähtaeg. Kolmandaks oli vaidlustatud otsus tema arvates asjakohane meede, et selle juhtumi asjaolusid silmas pidades kõrvaldada mõistliku aja jooksul õigusvastasus, mille Üldkohus esimese otsuse puhul tuvastas. Komisjon väidab sellega seoses, et enamiku vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseks vajalikust ajakulust põhjustas tõik, et vaatamata korduvatele meeldetuletustele ei vastanud Belgia ametiasutused komisjoni nõudele, ning samuti asjaolu, et tollivõla üle otsustamine oli Belgia ametiasutuste ainupädevuses. Komisjon lisab veel, et enne otsuse tegemist kuulas ta ära hageja ja juhtumi analüüsimiseks 21. septembril 2015 kogunenud liikmesriikide esindajatest koosneva ekspertrühma.
- 70 Neljandaks rõhutab ta, et kui ka tuvastatakse, et ta ei tegutsenud mõistliku aja jooksul, ei tooks see igatahes kaasa vaidlustatud otsuse tühistamist. Esiteks ei väida hageja, et ajavahemiku möödalaskmine oleks talle kahju põhjustanud või tema kaitseõigusi mõjutanud. Komisjon tuletab meelde, et hilinemine tuleneb osaliselt nimelt sellest, et ta leidis, et enne otsuse tegemist peab ta hageja ära kuulama, et täielikult säiliks hageja kaitseõigused. Teiseks leiab komisjon, et sellise menetlusnormi nagu mõistliku aja nõude järgimata jätmine ei saa käesoleval juhul kujutada endast olulise menetlusnormi rikkumist, kuna ka juhul, kui sellist rikkumist ei oleks esinenud, ei oleks vaidlustatud otsuse sisu teistsugune.

- 71 Ennekõike tuleb meelde tuletada, et pärast 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsust Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136), mis tühistas osaliselt esimese otsuse, ei olnud määruse nr 2454/93 artikkel 907 enam kohaldatav esimest otsust asendava vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel, misjuures ainus kohaldatav tähtaeg oli vastavalt kohtupraktikale mõistlik aeg (vt punkt 63 eespool).
- 72 Sarnaselt hageja väidetule näivad käesoleva juhtumi asjaolud viitavat, et mõistlik aeg on ületatud.
- 73 Käesoleva juhtumi puhul on mõistliku aja järgimise analüüsimiseks asjakohane ajavahemik see, mis jäi 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse kuulutamise kuupäeva ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäeva 20. jaanuari 2016 vahele ehk 34 kuud, mis on üle kahe ja poole aasta. Täpsemalt, viis kuud pärast tühistava kohtuotsuse kuulutamist ehk 21. augustil 2013, kuupäeval mil komisjon saatis Belgia ametiasutustele esimese täiendava teabe nõude, alustas komisjon toimiku taastamist ja uuesti läbivaatamist, mis pärast Belgia tollilt palutud teabe saamist päädis 29 kuud hiljem vaidlustatud otsuse vastuvõtmisega.
- 74 Selle ajavahemiku põhjendamiseks väidab komisjon esiteks, et vajalikuks osutunud ajakulu põhjustas tõik, et Belgia ametiasutused ei vastanud komisjoni nõudele, vaatamata korduvatele meeldetuletustele, ja teiseks see, et enne vaidlustatud otsuse tegemist kuulas ta 21. septembril 2015 ära nii hageja kui ka kõigi liikmesriikide esindajatest koosneva ekspertrühma, mis kogunes juhtumi analüüsimiseks.
- 75 Sellega seoses piisab märkimisest, et kui ka eeldada, et komisjoni poolt Belgia ametiasutustele saadetud teabenõuded olid tehtud üheksakuulise tähtaja peatamiseks, millega käesoleval juhul ei pruugi tegemist olla, kuna määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud korda ei pruugi olla uuesti kohaldatav, möödus ametiasutuste vastusest vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseni üle kümne kuu.
- 76 Käesoleval juhul tuleb tõdeda, et ühegi meetmega, mida komisjon pidi võtma või mida ta võttis, ei saa õigustada sellise ajavahemiku möödumist. On tõsi, et 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) kohustas komisjoni toimiku dokumendid uuesti läbi vaatama (vt punkt 55 eespool). Tuleb siiski sarnaselt hagejaga tõdeda, et millestki ei nähtu, et pärast toda kohtuotsust oleks komisjon avanud uue toimiku, rääkimata uute tehilude väljaselgitamisest.
- 77 Pealgi tuleb rõhutada, et komisjon tundis toimikut juba hästi. Nagu nähtub muu hulgas esimese otsuse võrdlusest vaidlustatud otsusega, milles faktiväited on täielikult samased, seisnes komisjoni töö esiteks osutamises hageja hooletusele mitte selles osas, kuidas hageja impordisertifikaadid üle andis, vaid selles, et hageja kasutas uutele ettevõtjatele ette nähtud sertifikaate, mis on sõnaselgelt keelatud määruse nr 2362/98 artikli 21 lõikes 2, ja teiseks seniste ettevõtjate ja uute ettevõtjate sertifikaatidele vastavate summade jaotuse väljaarvutamises. Komisjon kinnitas kohtuistungil, et toimiku uuesti läbivaatamisel oli keskmis selle jaotuse tegemine, mida talle ei olnud edastatud enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist ja mida ta ei saanud teha kindlaks teabe põhjal, mille Belgia toll talle oli edastanud.
- 78 Siiski ei nähtu, et komisjon oleks ette võtnud kogu toimiku uuesti läbivaatamise ja seda ta ei ole ka väitnud. Esiteks on komisjon muu hulgas oma menetlusdokumentides märkinud, et pärast 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsust Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) „võis ta piirduda kontrollimisega, kas ettevõtja ei ole süüdi pettuses või ilmses hooletuses vastavalt tolliseadustiku artikli 239 teisele tingimusele“ ja teiseks „kuna [samas kohtuotsuses] ei ole erandjuhtumi küsimust vaidlustatud, tuleb välja selgitada ainult see, kas hageja oli süüdi pettuses või ilmses hooletuses“.
- 79 Eelnevast lähtudes tuleb asuda seisukohale, et võetud meetmete laadi ja juhtumi asjaolusid arvestades ei tegutsenud komisjon vaidlustatud otsuse vastuvõtmisele eelnenud menetluse käigus mõistliku aja piires.

- 80 Komisjon väidab siiski kirjalikus ja suulises menetluses, et see asjaolu ei saa tuua kaasa vaidlustatud otsuse tühistamist põhjusel, et hageja ei ole tõendanud, et lühema ajavahemiku puhul oleks vastu võetud erinev otsus, ning ammugi pole ta tõendanud oma kaitseõiguste kahjustamist haldusmenetluse ülemäärase kestuse tõttu (vt punkt 70 eespool).
- 81 Siinkohal tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktikast tulenevalt põhjendab mõistliku menetlusaja põhimõtte rikkumine haldusmenetluse lõpus vastu võetud otsuse tühistamist tõepoolest üksnes siis, kui see tõi ühtlasi kaasa huvitatud isiku kaitseõiguste rikkumise. Kui ei ole tuvastatud, et liiga pikk aeg on mõjutanud asjaomaste isikute võimalust end tõhusalt kaitsta, siis ei mõjuta mõistliku aja põhimõtte rikkumine haldusmenetluse õiguspärasust (vt kohtuotsus 13.12.2016, *Al-Ghabra vs. komisjon*, T-248/13, EU:T:2016:721, punkt 62 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 82 Samuti tuleb märkida, et mõistliku aja põhimõtte rikkumine ei õigusta siiski üldiselt haldusmenetluse tulemusel võetud otsuse tühistamist. Nimelt ainult siis, kui ülemäära pikk aeg võib mõjutada haldusmenetluse tulemusel vastu võetud otsuse sisu ennast, mõjutab mõistliku aja põhimõtte eiramine haldusmenetluse õiguspärasust (vt kohtuotsus, 7.6.2013, *Itaalia vs. komisjon*, T-267/07, EU:T:2013:305, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 83 Käesoleval juhul tuleb selleks, et otsustada, kas mõistliku aja möödalaskmine võib kaasa tuua vaidlustatud otsuse tühistamise, muu hulgas tugineda tollimaksu tagasimaksmise valdkonna asjakohastele menetlussätetele, milleks on käesoleval juhul tolliseadustiku artiklid 235–239 ja määruse nr 2454/93 artiklid 878–909.
- 84 Nende sätete kohaselt peab huvitatud isik selleks, et tollimaks tagasi makstaks, tegema asjakohase taotluse (määruse nr 2454/93 artikli 878 lõige 1). Taotlus tuleb esitada pädevale tolliasutusele (määruse nr 2454/93 artikli 879 lõige 1). Kui pädeva tolliasutuse käsutuses on kõik vajalikud andmed, teeb ta tagastustaotluse kohta kirjaliku otsuse (määruse nr 2454/93 artikli 886 lõige 1).
- 85 Kui tolliasutus ei saa siiski teha otsust määruse nr 2454/93 artikli 899 ja järgmiste artiklite alusel, mis kirjeldavad teatavat hulka olukordi, milles tollimaksu kas võib või ei või tagasi maksta ja „taotlusega on kaasas tõendid eriolukorra kohta, mis tuleneb muust kui ajaomase isiku poolsest pettusest või ilmsest hooletusest“, peab liikmesriik, kus nimetatud tolliasutus asub, saatma juhtumi komisjonile lahendamiseks (määruse nr 2454/93 artikli 905 lõige 1). Komisjonile saadetud toimik peab sisaldama kõiki esitatud juhtumi läbivaatamiseks vajalikke dokumente (määruse nr 2454/93 artikli 905 lõige 3). Komisjon edastab toimiku koopiad liikmesriikidele 15 päeva jooksul pärast nende kättesaamist (ühenduse tolliseadustiku rakendusmääruse artikli 906 lõige 1). Määruse nr 2454/93 artikkel 906a täpsustab, et kui komisjon kavatseb vastu võtta otsuse, mis on tollimaksu tagasimaksmise või vähendamise taotleja suhtes ebasoodus, edastab ta nimetatud isikule oma kirjalikud vastuväited koos kõigi neid põhistavate dokumentidega, mille kohta taotlejal on õigus esitada oma seisukoht ühe kuu jooksul.
- 86 Pärast tollikomitee raames kõnealuse juhtumi läbivaatamiseks kokku tulnud kõigi liikmesriikide esindajatest koosneva ekspertrühmaga konsulteerimist otsustab komisjon, kas läbivaadatud eriolukord on aluseks tollimaksu vähendamisele (määruse nr 2454/93 artikli 907 esimene lõik). See otsus tuleb teha üheksa kuu jooksul alates kuupäevast, mil komisjon sai kätte liikmesriigi edastatud toimiku (sama määruse artikli 907 teine lõik) ja sellest teavitatakse asjaomast liikmesriiki niipea kui võimalik (sama määruse artikli 908 lõige 1). Komisjoni selle otsuse alusel peab otsuse tegev asutus otsustama temale esitatud tollimaksu vähendamise taotluse üle (määruse nr 2454/93 artikli 908 lõige 2).
- 87 Kui komisjon peab vajalikuks nõuda liikmesriigilt otsuse tegemiseks lisateavet, pikendatakse seda üheksakuulist tähtaega perioodi võrra, mis jääb komisjoni poolt lisateabe saamiseks nõude esitamise kuupäeva ja selle teabe kättesaamise kuupäeva vahele. Tagasimaksmise või vähendamise taotlejat

teavitatakse tähtaja pikendamisest (määruse nr 2454/93 artikli 907 kolmas lõik). Kui komisjon edastab artikli 906a kohaselt oma vastuväited tollimaksu tagasimaksmise või vähendamise taotlejale, pikendatakse üheksakuulist tähtaega ühe kuu võrra.

- 88 Kui komisjon ei võta otsust vastu artiklis 907 osutatud üheksakuulise tähtaja jooksul, peab otsuse tegev tolliasutus taotluse vastavalt määruse nr 2454/93 artiklile 909 rahuldama.
- 89 Eelnimetatud sätetest tuleneb, et määrusega nr 2454/93 püütakse täpsustada teatavaid eeskirju nende kohaldamisel suurema õiguskindluse saavutamiseks, nagu see tuleneb ka põhjendustest ja ettenähtud rangetest tähtaegadest, millest peavad kinni pidama nii taotleja kui ka komisjon imporditollimaksu vähendamise taotluse käsitlemisel.
- 90 Määruse nr 2454/93 artiklist 907 tuleneb, et kuigi otsuse vastuvõtmiseks komisjoni käsutuses oleva tähtaja kulgemine võib teatavatel tingimustel peatuda, tuleb otsus tollimaksu tagasimaksmise kohta teha sama määruse artikli 907 teises lõigus kindlaks määratud tähtaja jooksul, kusjuures on täpsustatud, et selle tähtaja jooksul vastuse puudumisel peab toll sama määruse artikli 909 alusel taotluse rahuldama.
- 91 Tuleb märkida, et kuna komisjon tegutses käesoleva juhtumi puhul määruse nr 2454/93 raames, siis peatamisi kaasa arvates on tema otsus tehtud pärast sama määruse artiklis 907 ette nähtud üheksakuulise õigustlõpetava tähtaja möödumist, mis oleks pidanud tähendama hageja taotluse rahuldamist tolli poolt.
- 92 Käesoleva juhtumi asjaoludel on muidugi tõsi, et rakendatud süsteem ja eriti määruse nr 2454/93 artiklis 907 ette nähtud üheksakuuline tähtaeg ei kehti komisjoni suhtes ELTL artikli 266 alusel algatatud menetluse korral (vt punktid 63 ja 71 eespool). Siiski on nii, et kuna komisjon ei võtnud vaidlustatud otsust vastu mõistliku aja jooksul, kaotas ta määrusega nr 2454/93 ette nähtud tagatised ja jättis hageja ilma selle määruse kasulikust mõjust, võimalusest saada otsus ettenähtud ajavahemiku jooksul ning tagatisest saada soodne otsus selle aja jooksul vastuse saamata jäämise korral.
- 93 Seega tuleb tõdeda, et kuna komisjon võttis vaidlustatud otsuse vastu 34 kuud pärast 19. märtsi 2013. aasta kohtuotsuse Firma Van Parys vs. komisjon (T-324/10, EU:T:2013:136) kuulutamist, rikkus ta mõistliku aja põhimõtet, mis kujutab endast käsitletava juhtumi asjaoludel põhjust vaidlustatud otsuse tühistamiseks.
- 94 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb nõustuda hagiavalduse kolmanda väitega ja vaidlustatud otsus tühistada, ilma et oleks vaja analüüsida viiendat väidet.

Kohtukulud

- 95 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 96 Kuna antud asjas on komisjon kohtuvaidluse põhiküsimuses kaotanud, tuleb hageja kohtukulud välja mõista komisjonilt, kes kannab ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 20. jaanuari 2016. aasta otsuse C(2016) 95 final, mille kohaselt on imporditollimaksu järelarvestuskande tegemine ja tollimaksu vähendamine põhjendatud ühe võlgniku suhtes, kuid teise võlgniku suhtes on see ühel konkreetsel juhul osaliselt põhjendatud ja osaliselt põhjendamata, ning millega muudetakse komisjoni 6. mai 2010. aasta otsust K(2010) 2858 lõplik, artikli 1 lõige 4.**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Mõista Firma Léon Van Parys NV kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt, kes kannab ise oma kohtukulud.**

Kanninen

Schwarcz

Iliopoulos

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 11. detsembril 2017 Luxembourgis.

Allkirjad